

SCHOOLPLAN 2022-2026

Datum schoolplan: 1 juni 2022

Datum instemming Medezeggenschapsraad:

Datum vaststelling College van Bestuur:

Inhoud

Voorwoord	3
1. Wie zijn wij?	4
1.1. Onze school, positionering en context.....	4
1.2. Missie en visie	4
1.3. Visie op pedagogisch-didactisch handelen	4
1.4. Ons schoolgebouw	5
1.5. Onze schoolorganisatie	6
1.6. Openbaar Onderwijs Groningen.....	6
2. Onze focus voor de komende vier jaar.....	7
2.1. Inleiding, terugblik en vooruitblik	7
2.2. Eén gezamenlijke MLG-cultuur	7
2.3. Professionele cultuur	7
2.4. Onze kwaliteitszorg is op orde	8
2.5. Eén gezamenlijke unilocatie	9
3. Ons onderwijs en onze begeleiding: leer mij het zelf te doen.....	10
3.1. Ons onderwijsaanbod.....	10
3.1.1. De niveaus: havo, atheneum/havo, atheneum-plus.....	10
3.1.2. Montessori-onderwijs	10
3.1.3. Vakkenaanbod en onderwijstijd.....	11
3.2. Loopbaanoriëntatie	11
3.3. Taal en rekenen.....	11
3.4. Veiligheid en schoolklimaat	11
3.5. Strategische thema's Openbaar Onderwijs Groningen	12
3.6. Begeleiding en ondersteuning.....	12
3.6.1. Zicht op ontwikkeling	12
3.6.2. Extra ondersteuning.....	12
3.7. Toetsing en examinering.....	12
3.8. Leerlingparticipatie en ouderbetrokkenheid.....	13
3.9. Sponsorbeleid.....	13
4. Personeelsbeleid.....	14
4.1. Ontwikkelingsgericht personeelsbeleid.....	14
4.2. Professionele ontwikkeling	14
4.3. Ontwikkelgesprekken, de gesprekkencyclus	14
4.4. Nieuwe docenten.....	14
4.5. Evenredige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen.....	14
Bijlage I - Matrix planning en realisatie ambities	15
Bijlage II - Plan burgerschap.....	17

Voorwoord

Voor u ligt het schoolplan 2022-2026 van het Montessori Lyceum Groningen. We hebben een roerige tijd achter de rug, waarin wij als school worstelden met de gevolgen van een fusie van de onder- en bovenbouw op één locatie. Ook hadden we te maken met problemen rondom onze huisvesting en organisatorische inrichting. Op het moment dat we met elkaar hierin de verbinding moesten zoeken, zorgde corona voor een grote belasting van ons allen en voor juist meer afstand. We hebben ons hier met veel inzet en inventiviteit doorheen geslagen. Tegelijk is het duidelijk dat in de afgelopen periode een aantal belangrijke zaken die urgent verbetering behoeften onvoldoende aandacht hebben gekregen. Dit komt ook duidelijk naar voren in de rapportage van het medewerkersonderzoek van december 2021.

Het zijn deze zaken die we in de komende vier jaar gaan aanpakken en dit schoolplan biedt daarvoor de basis. Het geeft zo bondig en concreet mogelijk aan welke zaken we, in verbinding met elkaar, de komende vier jaar zullen aanpakken. We realiseren ons heel goed dat we er met alleen dit plan nog niet zijn, het komt ook op de uitvoering aan. Dit doen we samen. Het schoolplan is een levend document dat de komende vier jaar zichtbaar en gedragen blijft binnen onze organisatie. Dat zorgt voor verbetering en het behalen van onze doelen, voor onszelf en voor onze leerlingen. Het geeft ons houvast en richting.

Het schoolplan is in korte tijd tot stand gekomen. We hebben veel gesprekken met elkaar gevoerd over dit plan. Zo zijn er interviews afgenomen met rector en teamleiders en er is veel schrijf- en schrapwerk verricht. Ook zijn er verdiepende workshops gehouden in vervolg op het medewerkersonderzoek, er zijn inlooprondes geweest waarin medewerkers hun feedback hebben gegeven en de Medezeggenschapsraad heeft feedback en goedkeuring gegeven. Daarbij hebben we ondersteuning gehad van collega's van Openbaar Onderwijs Groningen.

Er is dus door velen hard gewerkt aan dit schoolplan en we danken ieder voor de inzet en flexibiliteit. We zijn trots op het schoolplan dat er nu ligt en dat we dit met elkaar voor elkaar hebben gekregen. We denken en hopen dat we hierin met elkaar vertrouwen, houvast en inspiratie vinden om het Montessori Lyceum Groningen tot een nog mooiere school voor onze leerlingen en voor onszelf te maken.

Namens de schoolleiding Bas Blanken, Henri Boer, Milan Oei, Tim Loos,

Natalie Mensinga,
Rector

1. Wie zijn wij?

1.1. Onze school, positionering en context

Wij zijn het Montessori Lyceum Groningen (hierna: MLG) en wij bieden onze leerlingen voortgezet montessori-onderwijs op atheneum-, atheneum/havo- en havoniveau. Wij zijn aangesloten bij de Nederlandse Montessori Vereniging en erkend als school voor voortgezet montessori-onderwijs. Met als motto “leer mij het zelf te doen” staan wij voor een brede ontwikkeling van onze leerlingen.

1.2. Missie en visie

Missie

Wij willen onze leerlingen goed en geïnspireerd montessori-onderwijs bieden. Dat houdt in dat de brede ontwikkeling van de leerling voorop staat en dat we leerlingen en medewerkers ruimte bieden om zichzelf te leren kennen en te ontwikkelen.

Visie

Het Montessoriaanse uitgangspunt van brede ontwikkeling is uitgewerkt in de formulering van drie doelen voor de ontwikkeling van de leerling. Dit zijn:

- het zich ontwikkelen tot een onafhankelijke persoonlijkheid (autonomie);
- het verwerven van bekwaamheden om in studie, werk en samenleving te kunnen functioneren (competentie);
- het op een verantwoorde wijze leren vervullen van een maatschappelijke rol (relatie).

1.3. Visie op pedagogisch-didactisch handelen

Om de brede ontwikkeling te verwezenlijken streven we naar een pedagogisch klimaat waarin docenten en leerlingen elkaar vertrouwen en respecteren. De begeleidingsstijl is autoritatief: er wordt vanuit relationele gelijkwaardigheid in verbinding ruimte geboden én er worden grenzen en eisen gesteld.

We zien onze school als een voorbereide leeromgeving: leerlingen leren van en met de docent en elkaar in een activerende leeromgeving. In de voorbereide omgeving bieden we onze leerlingen keuzevrijheid binnen kaders (“vrijheid in gebondenheid”).

Onze docenten beschikken over observatie- en reflectievaardigheden om vast te kunnen stellen waar leerlingen staan in hun ontwikkeling. Ook beschikken ze over didactische vaardigheden om het onderwijs daarop aan te laten sluiten.

De brede montessori-ontwikkelingsdoelen werken we in onze school herkenbaar uit in de zes karakteristieken voor voortgezet montessori-onderwijs, namelijk:

- **Leren met hoofd, hart en handen**
Montessori-onderwijs is breder dan alleen het richten op cognitieve doelen. Binnen ons onderwijs streven we naar een verdieping van leren, door hoofd, hart en handen te integreren. Zo vinden wij het belangrijk dat onze leerlingen niet alleen leren met hun hoofd, maar ook door het aan elkaar voor te doen.
- **Leren kiezen**
Bij ons is het een voorwaarde voor de ontwikkeling van de zelfstandigheid van onze leerlingen dat zij leren om zelf keuzes te maken. Leerlingen kunnen bij ons bijvoorbeeld kiezen hoe zij de lesstof terug willen zien. Denk hierbij aan lesstof in de vorm van een vlog, een presentatie of aan de hand van keuze-werktijd-uren (KWT-uren).

- **Reflecteren**
Door te reflecteren op het leren, hebben docenten en leerlingen een basis om vast te stellen waar een leerling staat in zijn of haar ontwikkeling en daarnaar te handelen. Samen met hun mentor kijken onze leerlingen bijvoorbeeld naar de keuzes die zij maken: kies ik voor een vak omdat mijn klasgenoot dit vak ook volgt? Of kan ik beter een ander vak volgen dat beter aansluit qua lesstof?
- **Sociaal leren**
Leerlingen zijn in de leeftijdsfase van het voortgezet onderwijs erg gericht op het sociaal functioneren met leeftijdsgenoten. Het van en met elkaar leren is belangrijk. Zo werken onze leerlingen nauw samen met elkaar in werkgroepen. Zij leren daar om eerst hun vraag binnen hun eigen werkgroep te stellen alvorens naar de docent te gaan.
- **Samenhang in leerstof**
Meer verbinding tussen vakken kan het onderwijs voor leerlingen meer betekenisvol maken. Hierdoor krijgen leerlingen vaak een dieper en meer samenhangend inzicht in de lesstof en dit kan ook hun leermotivatie vergroten. Op onze school zoeken zoveel mogelijk vakken de samenwerking met elkaar op. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking tussen het vak Engels en het vak drama tijdens het Shakespeare-project.
- **Binnen en buiten school**
Het leren van bekwaamheden en het verwerven van een maatschappelijke rol vindt binnen en buiten de school plaats. Gelijk aan de oefeningen voor het dagelijks leven van de montessoribasisschool, schenken montessorischolen binnen het voortgezet onderwijs aandacht aan oefeningen voor het maatschappelijk leven. Dit doen wij onder andere door stages en door culturele instellingen te bezoeken.

Met onze missie, visie en montessorikarakteristieken geven we invulling aan de kernwaarden van Openbaar Onderwijs Groningen: verbinden, vertrouwen en vernieuwen.

1.4. Ons schoolgebouw

Hoofdvestiging Helper Brink 30, Groningen

Dit sfeervolle en gemoderniseerde gebouw in Helpman huisvest alle jaarlagen. De school is overzichtelijk en kleinschalig georganiseerd. Dit is voor leerlingen veilig en vertrouwd. Het gebouw is ingericht op het bieden van montessori-onderwijs. Er is veel ruimte voor doorlopende exposities van werkstukken van leerlingen.

Nevenvestiging Semmelweisstraat 182, Groningen

Aan de Semmelweisstraat maken wij gebruik van tien theorielokalen. Het gebouw is kleinschalig en overzichtelijk georganiseerd.

Bezoekadres:	Helper Brink 30, 9702 HE Groningen
Postadres:	Postbus 6204, 9702 HE Groningen
Telefoonnummer:	050 321 05 80
E-mailadres:	info@montessorilyceumgroningen.nl
Website:	www.montessorilyceumgroningen.nl
BRIN:	20ER00

1.5. Onze schoolorganisatie

We hebben in totaal 135 medewerkers, waarvan 105 docenten en 20 overige medewerkers. Onze rector is Natalie Mensinga. De school is opgedeeld in vier teams, met ieder een eigen teamleider die verantwoordelijk is voor het onderwijs binnen zijn of haar afdeling. Tevens heeft de school een team van onderwijsondersteunend personeel, verantwoordelijk voor de ondersteunende randvoorwaarden en processen binnen de school. Ook kent de school een Intern Ondersteuningsteam (IOT), voor begeleiding van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte en hun docenten.

1.6. Openbaar Onderwijs Groningen

Het MLG is, samen met 20 scholen voor primair onderwijs, 13 scholen voor voortgezet onderwijs en 4 scholen voor speciaal onderwijs, onderdeel van stichting Openbaar Onderwijs Groningen. Openbaar onderwijs betekent dat iedereen welkom is, ongeacht levensbeschouwing of achtergrond. Iedere school legt daarbij eigen accenten en profiteert van de kracht van samenwerking en een gemeenschappelijke ondersteuning.

Bezoekadres: Leonard Springerlaan 39
9727 KB Groningen
Telefoonnummer: 050 321 0300
E-mailadres: info@o2g2.nl
Website: www.openbaaronderwijsgroningen.nl

2. Onze focus voor de komende vier jaar

2.1. Inleiding, terugblik en vooruitblik

In de afgelopen schoolplanperiode (2017–2021) is het op goede en plezierige wijze uitvoering geven aan onze missie en visie door een aantal factoren onvoldoende van de grond gekomen. In de schooljaren 2016-2020 werden de onder- en bovenbouw gefaseerd samengevoegd op één locatie, namelijk de Helper Brink. Destijds is onderschat wat deze fusie met zich mee zou brengen. De huisvestingskrapte die al bestond aan de Helper Brink (met alleen onderbouw) nam aanzienlijk toe, omdat er niet tegelijk een adequate aanpassing van de huisvesting plaats heeft gevonden. Daarnaast werden de aanwezige verschillen tussen onder- en bovenbouw door het samengaan in één gebouw meer voelbaar. Er is onvoldoende tijd en aandacht geweest voor het uitwerken van één gemeenschappelijke MLG-cultuur op de Helper Brink. Gevolg daarvan was dat er onduidelijkheid en onzekerheid in de school is geslopen over wat ons montessori-onderwijs inhoudt, en hoe wij daar persoonlijk en gezamenlijk invulling aan geven.

Minstens zo belangrijk is dat tegelijkertijd de ondersteunende diensten binnen school niet of nauwelijks zijn aangepast aan de nieuwe situatie, waardoor er problemen zijn opgetreden in de operationele, onderwijsondersteunende sfeer. Dit heeft zijn weerslag op de gehele organisatie. Volledigheidshalve kan nog toegevoegd worden dat de coronapandemie bepaald niet geholpen heeft om de problemen adequaat aan te pakken. In de komende jaren gaan we met elkaar aan de slag om gaandeweg een school te worden waarin we met elkaar op een goede en plezierige manier onze MLG-visie op onderwijs, begeleiding en organisatie in de praktijk weten te vertalen. We stellen onszelf daarvoor vier (samenhangende) hoofddoelen. Hier ligt onze focus de komende jaren op. Over vier jaar:

- hebben we met elkaar op school één gezamenlijke MLG-cultuur;
- werken we met elkaar in een professionele cultuur;
- is onze kwaliteitszorg op orde;
- werken we met elkaar op één gezamenlijke locatie.

Wij lichten deze ambities hieronder verder toe. Om inzicht te krijgen in de planning en realisatie van onze ambities verwijzen wij naar de matrix in bijlage I. Concrete acties gerelateerd aan deze hoofddoelen en de evaluaties daarvan werken we uit in de jaarplannen.

2.2. Eén gezamenlijke MLG-cultuur

De komende vier jaar werken we verder aan een gezamenlijke MLG-cultuur:

- Onze gedeelde en gedragen montessorivisie is richtinggevend in de klas, binnen onze teams en secties én voor onze organisatie en cultuur.
- Missie en visie, uitgangspunten en afspraken zijn duidelijk voor iedereen en bieden houvast in het werk. Onze missie- en visie-uitgangspunten en onze afspraken staan in ons MLG-handboek. We houden het MLG-handboek up-to-date.
- We hervatten de regelmatige montessorischoling van de VMO¹.
- We faciliteren montessorischolingen c.q. -ontmoetingen voor onze medewerkers, zowel in huis als buiten de deur. We vragen de ouderraad om een thema-avond voor ouders en medewerkers te organiseren.

2.3. Professionele cultuur

In de komende jaren werken we met elkaar aan het tot stand brengen van een professionele cultuur in het MLG. Dat wil zeggen dat we er steeds naar streven onszelf in ons werk te verbeteren (in het uitvoeren van onze missie en visie). Onze professionele cultuur is dus een ontwikkelingsgerichte cultuur. Dit bereiken we door het geven en ontvangen van feedback, het

¹ De Montessorischoling van de VMO heeft de afgelopen twee jaar stilgelegen.

organiseren van professionele ontmoetingen en door duidelijkheid te creëren over missie, visie, rollen en taken. In meer concrete zin vertaalt zich dit in een aantal uitgangspunten en activiteiten:

- In de komende vier jaar zullen de organisatie en werkwijze van de ondersteunende diensten en de schoolleiding worden aangepast aan de omvang van de school, in samenhang met de andere hoofddoelen.
- Het is voor iedere medewerker duidelijk hoe taken, rollen en verantwoordelijkheden verdeeld zijn binnen het MLG.
- We richten onze processen efficiënt in en maken gebruik van draaiboeken.
- Iedere medewerker draagt bij aan het versterken van de professionele cultuur binnen de school. Daarbij is het uitgangspunt dat we samen beter willen worden en dat we elkaar daarom feedback geven.
- We spreken vrijmoedig en luisteren openhartig.
- We communiceren transparant, tijdig en duidelijk.
- De jaaragenda is tijdig bekend en betrouwbaar.
- We denken in oplossingen.
- We verstevigen de samenwerking met de ondersteunende diensten Onderwijs en Kwaliteit en Human Resources van Openbaar Onderwijs Groningen.
- Er vinden, volgens een gesprekkencyclus, ontwikkelgesprekken plaats. Daar brengen we met de medewerkers ambities en ontwikkelbehoeften in kaart. Vervolgens maken we hier samen afspraken over.

2.4. Onze kwaliteitszorg is op orde

Om ons te kunnen ontwikkelen c.q. verbeteren is het essentieel dat we duidelijk hebben wat we verstaan onder kwaliteit. Het bepalen hiervan en hoe we dit te monitoren, borgen, verbeteren en daarover andere partijen te informeren vormen tezamen de kwaliteitszorg. Bij het inspectieonderzoek (voorjaar 2020) is door de inspectie aangegeven dat we in het MLG weliswaar aandacht hebben voor kwaliteit, maar dat we onze kwaliteitszorg meer systematisch moeten aanpakken met gebruikmaking van een planmatige (PDCA-)cyclus. Dat is nodig omdat daardoor kwaliteit beter geborgd wordt en de kwaliteitszorg dus bijdraagt aan ontwikkeling c.q. verbetering van onze school. Daarbij is het belangrijk dat de zorg voor de kwaliteit voor ieder van ons meer deel uitmaakt van onze dagelijks schoolpraktijk. Op gebied van kwaliteitszorg hebben we voor de komende jaren de volgende ambities:

- We werken onze kwaliteitszorg uit tot een effectief systeem van kwaliteitszorg met een vaste kwaliteitsagenda. We maken planmatig gebruik van de PDCA-cyclus. Dit betekent o.a. dat we op vooraf vastgestelde momenten evaluatiemomenten plannen, resultaten van leerlingen volgen en vaste procedures en processen vastleggen op de kwaliteitskalender. De schoolleiding heeft zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt indien nodig tijdig bij.
- Secties, teams en onderwijsondersteunende diensten schrijven elk schooljaar een actiejaarplan. De secties maken hun jaarplan op basis van de analyse van de resultaten van hun vak. In de ontwikkelgesprekken met de schoolleiding wordt de voortgang en evaluatie van de jaarplannen besproken. Onze onderwijskundige en organisatorische ambities in dit schoolplan vormen de basis voor het jaarplan en de actieplannen. Onderdeel van de evaluatie vormen de leerresultaten, tevredenheidsmonitoren en klankbordgroepen op alle niveaus in de school. Daar waar nodig worden verbeteracties vastgesteld en geformuleerd. Verbeteringen worden geborgd en in nieuwe interventies of plannen vastgelegd. Vervolgens wordt dit vertaald in het nieuwe jaarplan. De schoolleiding houdt het overzicht.
- Om kwaliteitsonderdelen als tevredenheid over het onderwijs, de werkdruk, de communicatie en de uitvoering van de organisatie en processen te monitoren maken we gebruik van klankbordgroepen van docenten, onderwijsondersteunend personeel, ouders en leerlingen.

De schoolleiding spreekt deze groepen op regelmatige basis (minimaal drie keer per schooljaar). De open dialoog met alle geledingen is een belangrijk kernproces om eigenaarschap en daarmee de kwaliteit te bevorderen.

- We zorgen ervoor dat de taken en afspraken duidelijk zijn voor iedereen, dat ze worden opgevolgd en dat ze worden geborgd.
- We maken gebruik van data en onderzoeken.
- De onderwijsresultaten zijn voldoende. Dit betekent dat de R1 t/m de R4 in ieder geval boven de gestelde norm zijn.

2.5. Eén gezamenlijke unilocatie

Om goed onderwijs te kunnen bieden, is een goede huisvesting van groot belang. Niet alleen is het belangrijk dat er voldoende – fysieke – ruimte is binnen onze school, maar ook de indeling van de lokalen, het schoolplein, bereikbaarheid van de school en de functionaliteiten van onze school dragen bij aan goed onderwijs. Op dit moment is het MLG te krap behuisd en daarover is veel onvrede bij zowel medewerkers als leerlingen en ouders.

Al geruime tijd streeft het MLG ernaar dat onze huisvesting op orde is, op één plek die ruimte biedt voor ons montessori-onderwijs voor alle klassen. Met de beoogde unilocatie kan de krapte op de Helper Brink ondervangen worden en voorkomen we dat leerlingen en medewerkers heen en weer moeten reizen tussen de Helper Brink en de Semmelweisstraat. Besluiten over huisvesting nemen we niet zelf, dit gebeurt in een samenspel van Gemeente Groningen, de dienst Huisvesting van Openbaar Onderwijs Groningen en ons bestuur. Daarom zorgen we voor:

- structureel overleg met de gemeente, dienst Huisvesting en ons bestuur om zo de urgentie van unilocatie onder de aandacht te (blijven) brengen;
- regelmatige terugkoppeling aan medewerkers hierover;
 - op deze manier zijn we transparant over dit proces;
 - op deze manier kweken we begrip en bieden we perspectief.

Wij blijven ons de komende vier jaar focussen op het thema ‘unilocatie’, met de volgende uitgangspunten:

- We zitten samen in één gebouw met goed uitgeruste lokalen.
- We maken gebruik van een prachtige buitenruimte.
- We zijn met elkaar verbonden aan deze plek.

3. Ons onderwijs en onze begeleiding: leer mij het zelf te doen

3.1. Ons onderwijsaanbod

3.1.1. De niveaus: havo, atheneum/havo, atheneum-plus

In de eerste en tweede klas volgen de leerlingen met een atheneum-, of atheneum/havo-advies onderwijs in de dakpanklas atheneum/havo. De lessen en toetsen zijn op atheneumniveau. Aan het einde van de tweede klas wordt bepaald of een leerling in jaar drie doorgaat op havo- of op atheneumniveau. Havoleerlingen met een nadrukkelijk havo-advies plaatsen we in een havoklas. Atheneumleerlingen die extra uitdaging nodig hebben, krijgen op het MLG een verzwaard vakprogramma in de atheneum-plus klas, waardoor we leerlingen meer uitdaging bieden. Verder volgen ze de extra vakken Cambridge Engels en Studium Generale Junior.

3.1.2. Montessori-onderwijs

In de dagelijkse praktijk van de lessen zijn de montessorikarakteristieken duidelijk herkenbaar terug te vinden. Daarnaast zijn onze leerlingen actief in een aantal bijzondere, typisch MLG-onderwijsactiviteiten waarmee we óók een herkenbare invulling geven aan de brede ontwikkelingsdoelen:

- in de onderbouw bieden we de leergebied vakken mens en maatschappij (M&M) en science aan;
- in de onderbouw bieden we de ateliers aan. In een atelier ontwikkelen leerlingen kennis en vaardigheden aan de hand van thematische en inspirerende opdrachten en projecten. De nadruk ligt op samenhang, keuze en verantwoordelijkheid, sociaal leren, creatief denken, onderzoek en binnen en buiten leren;
- kunst en cultuur spelen een prominente rol in onze school als bron voor verbeelding en creatief denken, zie hiervoor ook ons [Cultuurprofielplan](#). Het MLG is een erkende [Cultuurprofielschool](#). In cultuureducatie leren leerlingen een cultureel zelfbewustzijn te ontwikkelen. Zij leren zelf en samen met andere leerlingen en docenten hun culturele vermogen te verruimen. Het doe is om bewust te zijn van hun eigen culturele en sociale positie, open te staan voor het onbekende en te leren nadenken over welke plek ze willen innemen in de maatschappij;
- leerlingen die graag extra kunst- en cultuurlessen/-ateliers willen volgen, of meer willen sporten, kiezen voor de kunst- en cultuurstroom of de sportstroom. Zij werken dan in de kunst en cultuurateliers of in sportateliers;
- onze leerlingen lopen diverse maatschappelijke stages;
- in de bovenbouw bieden we het vak Studium Generale. Hierin maken leerlingen kennis met thema's (naar keuze) die niet per se direct bij de vakken aan de orde komen maar die we toch willen aanbieden. Denk hierbij aan debatteren of filosofie;
- we zijn een erkende [Geo Future School](#). Hierin leren de leerlingen in en buiten school onderzoekend te werken aan vraagstukken van de toekomst;
- in de BIC-week/Cultuurmarathon worden onze leerlingen een week lang ondergedompeld in een varia (naar keuze) van activiteiten op gebied van burgerschap, internationalisering en cultuur;
- (wereld)burgerschapsonderwijs heeft een belangrijke plek in onze school. We vinden het belangrijk dat onze leerlingen kennismaken en samenwerken met leeftijdsgenoten in binnen- en buitenland. Dit draagt bij aan bewust worden en wegnemen van vooroordelen en aan het voorkomen van polarisatie²;
- in de vierde klas hebben we een uitgebreide internationale uitwisseling, waarin onze leerlingen (tegelijk) een week bij een leerling thuis in het buitenland te gast zijn en

² Zie bijlage II Plan burgerschap

verderop in het schooljaar voor diezelfde leerling op hun beurt gastheer/gastvrouw zijn. In deze International Exchange werken we samen met een vijftiental Europese scholen;

- leerlingen kunnen bij ons eindexamen doen in muziek, beeldende kunst of drama (zowel havo als atheneum).

Onze docenten beschikken over observatie- en reflectievaardigheden om vast te kunnen stellen waar leerlingen staan in hun ontwikkeling en over de didactische vaardigheden om het onderwijs daarop aan te laten sluiten (differentiatie en formatieve evaluatie).

3.1.3. Vakkenaanbod en onderwijstijd

Het volledige overzicht van de vakken die het MLG aanbiedt is te vinden in de lessentabel. Deze tabel maakt ook inzichtelijk hoe de school voldoet aan de wettelijke eisen rondom de te geven onderwijstijd. Gerealiseerde onderwijstijd monitoren we middels Magister. Lesuitval door afwezigheid van de docent proberen we tot een minimum te beperken.

3.2. Loopbaanoriëntatie

Het MLG werkt met een decanaat bureau. Gesprekken over sector- of profielkeuze in de onderbouw, en over studie- en beroepskeuze in de bovenbouw (loopbaanoriëntatie) worden gevoerd door de mentor. Het decanaat ondersteunt en informeert de mentoren hierbij en informeert over open dagen, meeloopdagen en diverse andere zaken op het gebied van loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB).

De decaan van het MLG organiseert in samenwerking met mentoren, oud-leerlingen, ouders, regionale hogescholen en de Rijksuniversiteit van Groningen diverse studie- en loopbaan activiteiten.

Om de bijbehorende opdrachten, gemaakte ideeën/plannen, ervaringen en keuzes met betrekking tot LOB te borgen, maken we gebruik van de digitale omgeving Apprentice. Hier stellen leerlingen hun eigen portfolio samen. Dit portfolio kan een leerling weer meenemen naar de vervolgstudie en het resulteert uiteindelijk ook in een montessoricertificaat met daarop een persoonlijke reflectie op de eigen schoolloopbaan op het MLG. De komende schoolplanperiode willen we het digitale portfolio verder uitwerken en implementeren binnen alle klassen.

3.3. Taal en rekenen

Voor een goed verloop van de schoolloopbaan is beheersing van taal- en rekenvaardigheden essentieel. Achterstanden op het gebied van taal en rekenen moeten daarom zo snel mogelijk worden aangepakt. In onze KWT-uren hebben leerlingen de mogelijkheid om vakinhoudelijke ondersteuning te krijgen voor taal en rekenen. De aankomende schoolplanperiode ontwikkelen we een integraal beleid met betrekking tot rekenen en taal, waarmee we nog beter willen voorzien in een ondersteuningsaanbod op het gebied van rekenen en taal.

3.4. Veiligheid en schoolklimaat

Het MLG biedt een veilige en uitdagende (leer)omgeving met als uitgangspunt: respect voor elkaar. We hebben veel aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen, de groepsdynamiek en de groei naar zelfstandigheid. Tijdens de mentorlessen, vaklessen, introductie- programma's en diverse andere activiteiten wordt hier invulling aangegeven. De school wil in alle opzichten een veilig klimaat garanderen voor leerlingen en medewerkers. In een prettige, geborgen omgeving leren en werken we beter. We hebben een [pestprotocol](#) en een [veiligheidsplan](#).

De veiligheid van leerlingen wordt als een geheel één keer per jaar onderzocht. Hiervoor gebruiken we een instrument dat aan de wettelijke eisen voldoet. Deze geeft een representatief en actueel beeld. De uitkomsten worden geëvalueerd en waar nodig passen we ons beleid aan.

3.5. Strategische thema's Openbaar Onderwijs Groningen

Het huidige Strategische Koersplan van Openbaar Onderwijs Groningen loopt bijna af. Op het moment van schrijven wordt er gewerkt aan een nieuwe strategische koers. In het schoolplan dat nu voor u ligt sluiten we aan bij de thema's die nog in ontwikkeling zijn. Met het opstellen van onze ambities hebben we hier rekening mee gehouden. Thema's die voortvloeien uit de nieuwe strategische koers nemen we mee in onze jaarplannen.

3.6. Begeleiding en ondersteuning

3.6.1. Zicht op ontwikkeling

Iedere leerling heeft een mentor. De mentor begeleidt en coacht de leerling bij het leer- en ontwikkelproces en is daarvoor eerste aanspreekpunt (voor de leerling en voor de ouders). In de onderbouw werken we met een klasmentoraat, waarbij in de eerste twee leerjaren twee mentoren één klas onder hun hoede hebben.

Mentoren hebben een belangrijke rol in de begeleiding van leerlingen bij het onderwijsleerproces. Denk aan coaching, het trainen van studievvaardigheden, het begeleiden van het studie- en beroepskeuzep proces en het bijhouden en bespreken van de studieresultaten. Ook op sociaal gebied hebben mentoren een centrale plaats in de klas. Zij houden in de gaten hoe leerlingen zich voelen en letten erop dat de klas als groep goed functioneert. Twee keer per jaar voert de mentor een ambitiegesprek met de leerling en ouders waarin de persoonlijke doelen en reflectie op het leerproces centraal staan. De mentor is ook degene die de taak heeft om te signaleren of een leerling extra ondersteuning nodig heeft. Het IOT kan ingeschakeld worden als dat nodig is. Ten slotte zorgt de mentor dat de leerlinggegevens goed en overzichtelijk worden bijgehouden en overdraagbaar zijn. Dit doen we met behulp van Magister.

In de komende schoolplanperiode zal een mentoraatsontwikkelgroep aan de slag gaan om een doorlopend mentoraatsprogramma te ontwerpen dat mentoren en leerlingen houvast biedt. In dit zijn ook de borging en overdracht goed geregeld. Daarbij zal gebruik worden gemaakt van de digitale omgeving van Apprentice (ook in gebruik voor LOB en PWS).

3.6.2. Extra ondersteuning

Het kan zijn dat leerlingen meer ondersteuning vanuit school nodig hebben dan de ondersteuning door mentor en docenten. Deze extra ondersteuning wordt geboden en/of gecoördineerd door het IOT van het MLG. Wat wel en niet tot de mogelijkheden behoort en welke voorwaarden van toepassing zijn, staat beschreven in het ondersteuningsprofiel van onze school.

3.7. Toetsing en examinering

Bij leren en ontwikkelen hoort ook toetsing. Toetsing geeft informatie over het resultaat van het leerproces. Deze informatie wordt traditioneel in beoordelende zin gebruikt, "zit de leerling op niveau of niet", "mag de leerling over" (summatieve toetsing). Het vigerende toetsbeleid is geformuleerd in het integrale toetsbeleid. In de afgelopen schoolplanperiode is gestart met scholing en implementatie van formatieve evaluatie. Hierin wordt de informatie uit toetsen gebruikt om leerling en docent van feedback te voorzien en bij te sturen op het vervolg van leerproces.

In de komende schoolplanperiode zal de formatieve evaluatie weer als speerpunt worden opgepakt en zal het integrale toetsbeleid worden aangepast om daarin ook de formatieve evaluatie/toetsing te beschrijven.

3.8. Leerlingparticipatie en ouderbetrokkenheid

Het leerlingenparlement behartigt de belangen van leerlingen binnen de school en elke leerling kan via het leerlingenparlement zijn of haar ideeën kwijt. Leerlingen kunnen zich voor het leerlingenparlement opgeven. Via het leerlingenparlement hebben de leerlingen ruimte om mee te denken met beleidsvragen en bij het aanpassen van beleid op school. Daarnaast worden leerlingen, waar mogelijk, actief betrokken bij sollicitatieprocedures voor nieuwe medewerkers.

Ouderraad

Verder heeft de school en gemeenschappelijke ouderraad (OR). Deze OR behartigt de belangen van ouders en leerlingen en is de schakel tussen ouders en school. De OR draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs en de sfeer in de school. De raad bestaat uit ouders van leerlingen uit verschillende leerjaren en is klankbord en sparringpartner van de schoolleiding. Ook draagt de OR bij aan activiteiten als de open dag, thema-avonden en het oudercafé. Aan het begin van het jaar roepen we nieuwe ouders op en in principe zijn alle ouders welkom. De OR vergadert circa vier keer per jaar. Leerlingen en ouders hebben (naast het personeel) zitting in de Medezeggenschapsraad.

3.9. Sponsorbeleid

Onze school kan extra geld ontvangen via sponsoring. In ruil voor reclame geeft een bedrijf of instelling dan goederen, diensten of geld aan de school waarmee extra schoolactiviteiten en buitenschoolse activiteiten gerealiseerd kunnen worden. Om er voor te zorgen dat leerlingen niet worden blootgesteld aan ongewenste reclame, liggen de afspraken rond sponsoring vast in een door de rijksoverheid opgesteld [convenant](#). Sponsoring op school mag alleen met instemming van de Medezeggenschapsraad (art. 10 lid f, WMS). Klachten over eventuele sponsoring kunnen ingediend worden via onze de klachtenregeling.

4. Personeelsbeleid

Vanuit onze montessorivisie en vanuit ons streven naar een professionele cultuur vinden we het belangrijk dat er in ons personeelsbeleid ruimte is voor ontwikkeling van iedere medewerker. Het uitgangspunt is dat we samen beter willen worden. Daarbij hoort dat we elkaar feedback geven en dat er ruimte is voor professionele ontwikkeling.

4.1. Ontwikkelingsgericht personeelsbeleid

Bij onze uitgangspunten en ambities past een ontwikkelingsgericht personeelsbeleid. Het personeelsbeleid zal erop gericht zijn om iedere medewerker ruimte te bieden zich te ontwikkelen en op eigen adequate wijze uitvoering te geven aan onze uitgangspunten. Ook zal het personeelsbeleid erop gericht zijn om elke medewerker te zien en te spreken over zijn/haar professionele ontwikkeling.

4.2. Professionele ontwikkeling

We maken ieder jaar een schoolbreed professionaliseringsplan, dit vloeit voort uit het school- en jaarplan. Hierin staan de ontwikkelpunten aangegeven die schoolbreed gelden, voor iedere medewerker(sgroep). Daarnaast kunnen medewerkers en hun leidinggevenden zelf een voorstel voor de eigen professionalisering inbrengen.

De professionalisering zal worden geregistreerd in een individueel bekwaamheidsdossier. Hiervoor gebruiken we het platform Bardo.

4.3. Ontwikkelgesprekken, de gesprekkencyclus

In ontwikkelgesprekken spreken medewerker en leidinggevende elkaar over het onderwijs, het werk en de individuele ontwikkeling. Vertrekpunt voor een ontwikkelgesprek is het lesbezoek van de leidinggevende aan de medewerker. De ontwikkelgesprekken vinden jaarlijks plaats volgens de gesprekkencyclus. Bij de gesprekkencyclus zal gebruik worden gemaakt van Bardo.

4.4. Nieuwe docenten

Nieuwe docenten worden op het MLG tijdens de inductiefase (eerste drie jaar) begeleid door een ervaren collega uit de sectie. Daarnaast hebben we een algemeen docentbegeleider die nieuwe docenten gedurende hun eerste jaar in meerdere bijeenkomsten wegwijst in de organisatie en hen advies geeft. Zo nodig wordt deze begeleiding voortgezet in het tweede jaar van het dienstverband. Daarnaast geeft het MLG als opleidingsschool binnen het GOS begeleiding aan stagiaires en leraren in opleiding.

4.5. Evenredige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen

We streven naar diversiteit in het personeelsbestand van de school. Hier wordt bij de invulling van vacatures rekening mee gehouden.

Bijlage I - Matrix planning en realisatie ambities

Gebied	Ambitie	Meetbaar (tussen)resultaat	Meetinstrument	Planning schooljaar			
				22/23	23/24	24/25	25/26
Eén gezamenlijke MLG-cultuur	Eén gezamenlijke montessorivisie ontwikkelen en implementeren						
	MLG handboek up-to-date en bekend						
	Montessorischoling VMO						
	Montessorivisie studiemomenten						
	Ontwerpen doorlopend montessorimentoraatsprogramma (we gebruiken daarbij Apprentice)						
	Digitaal portfolio LOB uitwerken en implementeren in alle jaarlagen (Apprentice)						
Professionele cultuur	Organisatie en werkwijze ondersteunende diensten en schoolleiding verbeteren						
	Duidelijkheid in rollen, taken en verantwoordelijkheden						
	Processen efficiënt ingericht						
	Feedback geven en ontvangen						
	Transparante en tijdige communicatie						
	Jaaragenda tijdig en betrouwbaar						
	Samenwerking O&K en HR intensiveren						
	Ontwikkelgesprekken en gesprekkencyclus (Bardo)						
Scholing formatief handelen							

	Integraal toetsbeleid aanpassen om formatief handelen te borgen						
	Ontwikkelen integraal beleid rondom rekenen en taal						
Onze kwaliteitszorg is op orde	We gebruiken een kwaliteitsagenda en werken met de PDCA-cyclus						
	We werken in alle geledingen met jaarplannen						
	We spreken op regelmatige basis met klankbordgroepen						
	We maken gebruik van data en onderzoeken						
	Opbrengsten R1 t/m R4 voldoende						
Eén gezamenlijke unilocatie	Structureel overleg huisvesting						
	Regelmatige terugkoppeling aan collega's						
	We zitten samen in één gebouw met goed uitgeruste lokalen						
	We maken gebruik van een prachtige buitenruimte						
	We zijn met elkaar verbonden aan deze plek						

Bijlage II - Plan burgerschap

Burgerschapsonderwijs op het Montessori Lyceum Groningen

Wij geloven dat goed onderwijs meer is dan leerlingen klaarstomen voor de arbeidsmarkt. Op het Montessori Lyceum Groningen (hierna: MLG) geloven we in de kracht van brede vorming. Dat zit in het DNA van onze school. Op onze school halen leerlingen niet alleen hun diploma, maar ontwikkelen ze zich tot zelfstandige, kritische en betrokken wereldburgers, die een eigen mening vormen over maatschappelijke uitdagingen die in het hier en nu en in de nabije toekomst spelen.

We vinden het belangrijk om leerlingen de overtuiging mee te geven dat verandering mogelijk is. Door ze bewust te maken van hun eigen talenten, ontwikkelen ze geloof in eigen kunnen. Op school leren we leerlingen samen leren, en samen leven. We verbreden de horizon van leerlingen door ze uit hun bubble te trekken, ze te verleiden het perspectief van een ander te nemen. Om zo niet alleen met feiten en analyses toegerust te zijn, maar ook het belang van ervaringen en de leefwereld van andere individuen en groepen te begrijpen. We laten leerlingen reflecteren op hun talenten en de ontwikkeling die ze gemaakt hebben op het MLG.

Op 22 juni 2021 is de nieuwe wet Burgerschapsonderwijs aangenomen. Op het MLG zijn we al jaren actief met het organiseren van allerlei activiteiten die met burgerschap te maken, zowel in de vaklessen, maar ook in unieke vakken als atelier en Studium Generale (Junior). Daarnaast hebben we vele internationale projecten met acht Europese partnerscholen waarin *Wereldburgerschap* een groot aandeel heeft.

Om één duidelijke heldere lijn in dit brede aanbod aan te brengen, zijn we in 2020 een samenwerking aangegaan met Bram Eidhof, expert burgerschapsonderwijs o.a. bij de VO-raad. Samen met een werkgroep van enthousiaste coördinatoren op dit gebied werken we aan een visiestuk, een leerlijn, de schoolcultuur en de kwaliteitszorg.

Waar staan we nu?

Visie en concept leerlijn

In 2020 is er een werkgroep Burgerschapsonderwijs ingesteld en die heeft een duidelijk visiestuk geschreven met de volgende leerdoelen:

We willen dat alle leerlingen ...

1. maatschappelijke thema's kunnen analyseren, daar kennis van hebben, en hun eigen mening kunnen onderbouwen;
2. geloof in eigen kunnen ontwikkelen, dat ze weten dat ze van betekenis zijn, dat verandering mogelijk is, en ze de tools hebben om op betekenisvolle wijze verschil kunnen maken;
3. hun eigen talenten en waarden ontdekken en ontwikkelen, de wereld met vertrouwen tegemoet treden, in de wetenschap dat ze fouten mogen maken (o.a. sociaal flexibel).

Om deze doelen te bereiken ligt er inmiddels ook een concept leerlijn burgerschap waarin de competenties worden beschreven die leerlingen moeten beheersen om de bovengestelde doelen te halen. Deze wordt in het schooljaar 2023 vastgesteld in samenspraak met het management en daarna verder de school in verspreid via de e-mail, teamvergaderingen en/of studiedagen.

Ontwikkelpunten

Kwaliteitszorg, Schoolcultuur en Montessoricertificaat

Na het opstellen van het visiestuk en bijbehorende leerlijn burgerschap, gaan we het jaar 2023 verder met Bram Eidhof om ervoor te zorgen dat we binnen dit onderwerp de kwaliteitszorg verbeteren en in overeenstemming brengen met de leerdoelen.

Op het MLG hebben we een actieve schoolcultuur met betrekking tot het organiseren van burgerschapsonderwijs. In het schooljaar 2023 zal de werkgroep het initiatief nemen om dit hernieuwde beleid goed de school in te krijgen, voor zowel leerlingen, medewerkers en ouders/verzorgers. Dit zal gebeuren door presentaties te geven bij vergaderingen en/of studiedagen, maar ook door gesprekken met de verschillende vakgroepen.

Verder zoekt de werkgroep contact met de ervaren docenten die Apprentice al gebruiken. We willen dat leerlingen hun burgerschapsactiviteiten kunnen bijhouden in een portfolio via Apprentice, zodat dit zichtbaar gemaakt kan worden voor het montessoricertificaat. Op deze manier kan de leerling aantonen welke burgerschapsactiviteiten afgerond zijn zodat hij/zij dit mee kan nemen voor zijn/haar verdere loopbaan.

Wanneer zijn we tevreden met de opbrengsten?

We zijn tevreden met de opbrengsten wanneer aan het eind van dit schoolplan alle medewerkers en leerlingen op bijvoorbeeld een Open Dag eenduidig de kern van dit beleid kunnen benoemen en toelichten met voorbeelden die in de lessen voorkomen. Het beleid moet herkenbaar terugkomen in de lespraktijk via de koppeling aan de vastgestelde competenties in de leerlijn.

Eveneens zal het aan het eind van dit schoolplan mogelijk zijn voor leerlingen om deelname aan burgerschapsactiviteiten te archiveren en te borgen, zodat ze hiervan profijt kunnen hebben bij hun vervolgopleiding.

Zowel het visiestuk, de leerlijn en een stuk over de kwaliteitszorg zal op een duidelijke plek op de website moeten staan, zodat dit voor iedereen laagdrempelig en snel toegankelijk is.

onderdeel van Zernike College, school voor atheneum, havo, mavo, vbo

